TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Suurettevõtete energiaauditid

Riina Tamm

19.10.2023

Energiaauditite järelevalve

Menetluspraktika

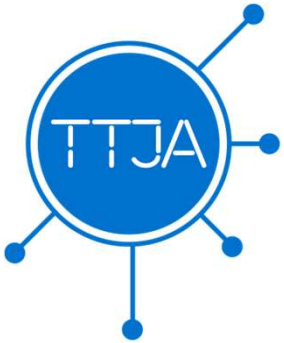

Ettevõtete nimekirja koostamine

Nimekiri koostatakse eelmise aasta majandusnäitajate põhjal

Kui ettevõttel on Eestis konsolideerimise kohustus ->
võetakse arvesse kõigi seotud ja partner ettevõtete majandusnäitajad ->
auditeeritakse vaid Eestis asuvaid üksusi ->
vaid nö. üks aste allapoole (TTJA menetluspraktika)

TTJA menetluspraktika valdusfirmade puhul -
kui on esitatud ettevõtte struktuur + kirjeldus töökorraldusest,
loeme nõude täidetuks.

Energiaaudit, ISO sertifikaat ja kombinatsioonid

VKEde teatmiku kohaselt on:

Partnerettevõte - kui ettevõtte A osalus ettevõttes B või ettevõtte B osalus ettevõttes A moodustab vähemalt 25%, kuid mitte üle 50%.
Võtame üle vaid tarbimisandmed

Seotud ettevõtte - kui ettevõtte A osalus ettevõttes B või ettevõtte B osalus ettevõttes A ületab 50% künnise.
Võtame üle nii tarbimisandmed kui ka parendusmeetmed

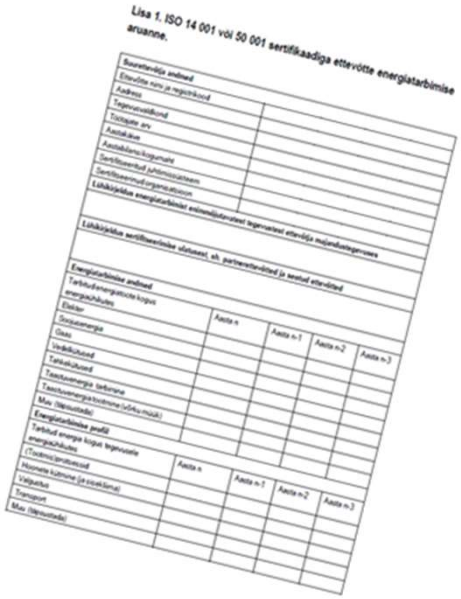
Lisa 1. ISO 14 001 või 50 001 sertifikaadiga ettevõtte energiatarbimise aruanne.

https://ttja.ee/media/36/download

Energiaaudit, ISO sertifikaat ja kombinatsioonid

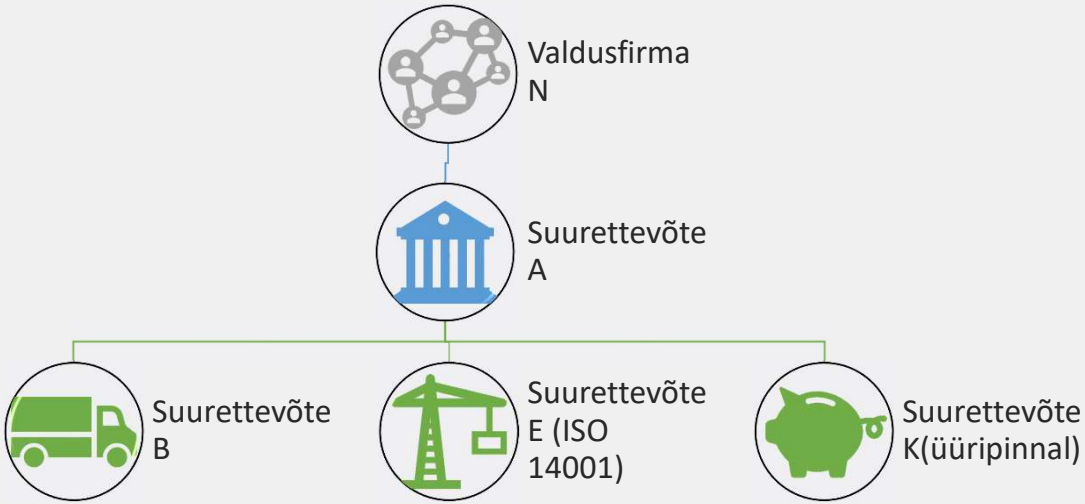

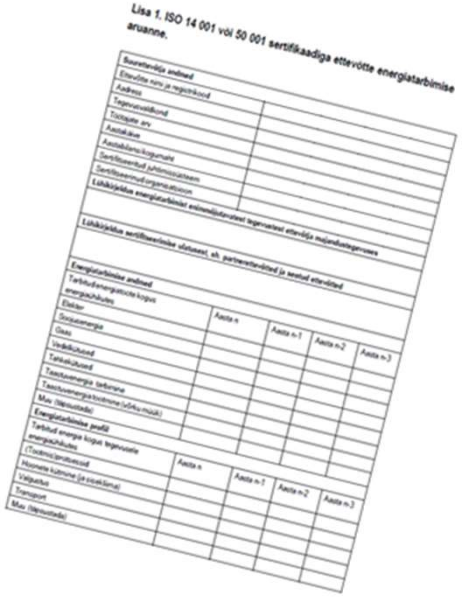
Lisa 1. ISO 14 001 või 50 001 sertifikaadiga ettevõtte energiatarbimise aruanne.

- Suurettevõte A on konsolideeriv ettevõte
- Valdusfirma N haldab suurettevõtet A (äriregistris on suurettevõtte A majandusaasta aruanne)
- Koondaudit sisaldab kõigi ettevõtete energiaprofiilide summat ja meetmete summat
- Soovitame kasutada Lisa 1 tabelit
- Valdusfirma N võib esitada suurettevõtte A energiaauditi

https://ttja.ee/media/36/download

Suurettevõtte A koondaudit **Sum (A) = A + B + E + K**

Elekrooniline aruanne

TTJA järelevalve infosüsteem - https://jvis.ttja.ee/

Juhend - https://ttja.ee/media/37/download

Järelevalvemenetluste tulemused

Ettevõtete hulk

2020/2021 aasta andmetel põhinevas nimekirjas oli 149 ettevõtet.
2021/2022 aasta andmetel põhinev nimekiri — 160 ettevõtet (https://ttja.ee/media/3979/download)

1. Ring
Täisauditi või aruande on esitanud 118 ettevõtet
22 juhtimissüsteemil põhinevat (sh. 4 ISO 50001)
91 auditi (7 ettevõtet katab rohkem kui 1 ettevõtte auditit)
3 valdusfirma kirja.

2. Ring
Täisauditi või aruande on esitanud 17 ettevõtet
5 juhtimissüsteemil põhinevat
10 auditit,
1 EMAS
1 valdusfirma kiri.

Sektorid

Töötlev tööstus (C)- 30 ettevõtet ~11 000 GWh -> ~64 GWh (1%)
Veondus (H) — 8 ettevõtet ~ 669 GWh -> 106 GWh (16 %)
Kaubandus (G) — 17 ettevõtet ~260 GWh -> ~34 GWh (13%)
Info ja side (J) — 7 ettevõtet ~124 GWh -> 5 GWh (6%)
Haiglad (Q) — 3 asutust ~122 GWh -> 23 GWh (19%)
Ehitus (F) — 6 ettevõtet ~156 GWh -> 2 GWh (2%)
Finants (K) — 13 ettevõtet ~70 GWh -> 5 GWh (8%)

Kokku tarbimine ~ 42 000 GWh
Säästupotentsiaal ~ 387 GWh

Peamised säästumeetmed:

- Energiahalduse ja kliimajuhtimissüsteemid — (tasuvusaeg alla 3a)
- 5 % valgustus (LED lambid) ~18 GWh (tasuvusaeg kuni 6a)
- 12 % taastuvenergia (päikesepaneelid) ~48 GWh (tasuvusaeg kuni 10a)
- 23% automaatika — 88 GWh (tasuvusaeg kuni 10a)
- 4-3 % transport, sisekliima, jääksoojus (3 x 13 GWh)
- 2-3 % külmaseadmed, katlamaja, energiahaldus (4 x 9 GWh)
- Transpordi kütuste väljavahetamine tasuvusaeg kuni 7a (kui tõene see on?)
- 41% Põhi tegevuse protsesside parendamine - 157 GWh (tasuvusaeg ~13 a)

Ellu viidud meetmed:

- 94 % valgustus (LED lambid) ~73 GWh
- 3 % tootmisprotsessid — 2 GWh
- 2 % taastuvenergia — 1,5 GWh
- 1 % transport — 0,5 GWh
- Sisekliima — 0,2 GWh

Töötlev tööstus (C) – 7 ettevõtet
Kaubandus (G) – 5 ettevõtet
Ehitus (F) – 1 ettevõte
Finants (K) – 2 ettevõte
Transport (H) – 1 ettevõte
Haiglad (Q) – 1 ettevõte

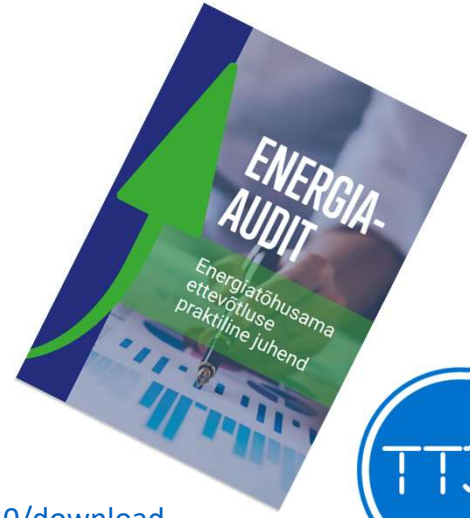

https://ttja.ee/media/3230/download

Tulevik

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2023_231_R_0001&qid=1695186598766

Uus nõue (EED artikkel 11) :

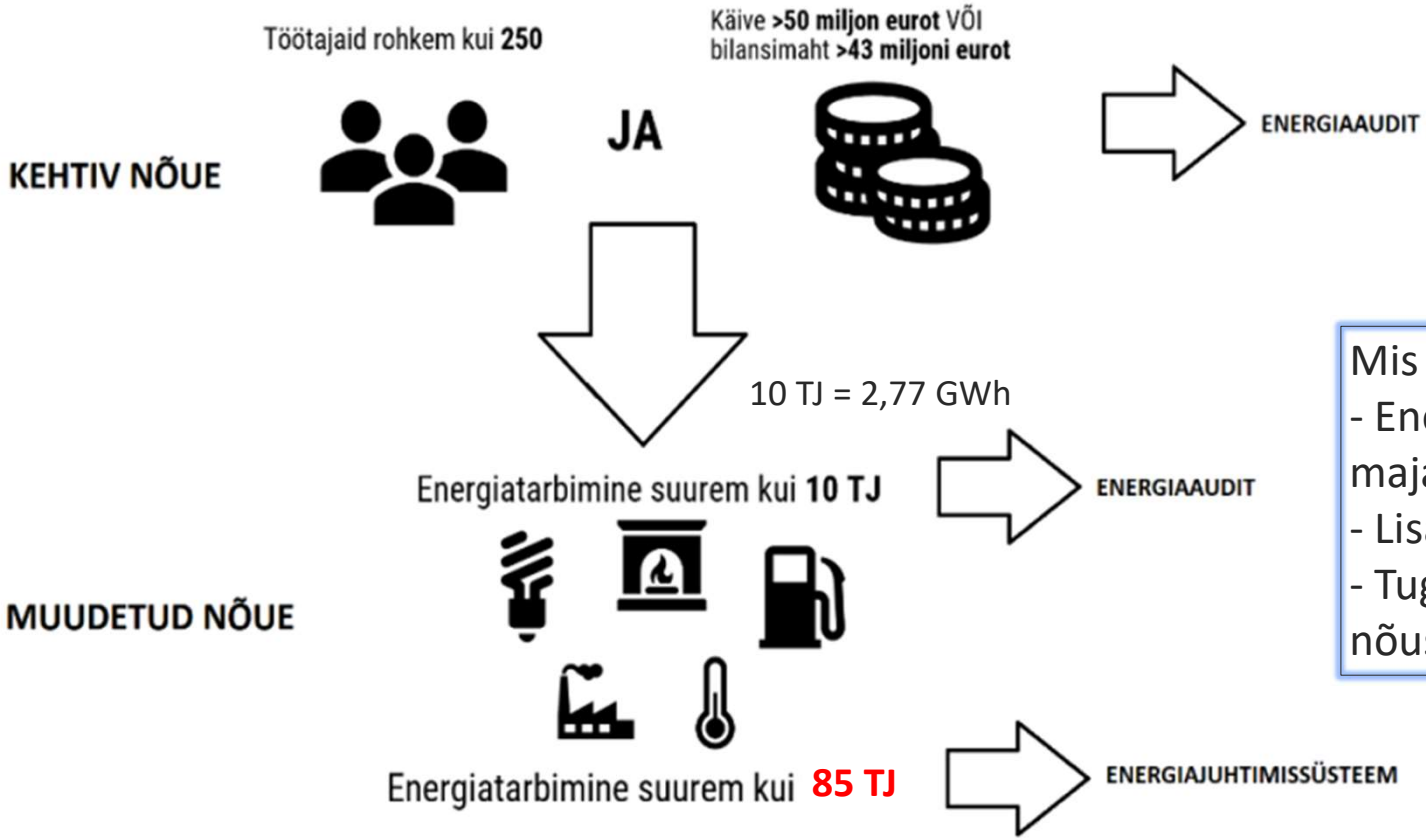

Mis on veel uut?
- Energiaauditi tulemused majandusaasta aruannetesse
- Lisandub veetarbimine
- Tugi SME-dele, (sh. võimalik nõustamispunkt)

Hetke ettevõtete profiil (120-130 ettevõtet)

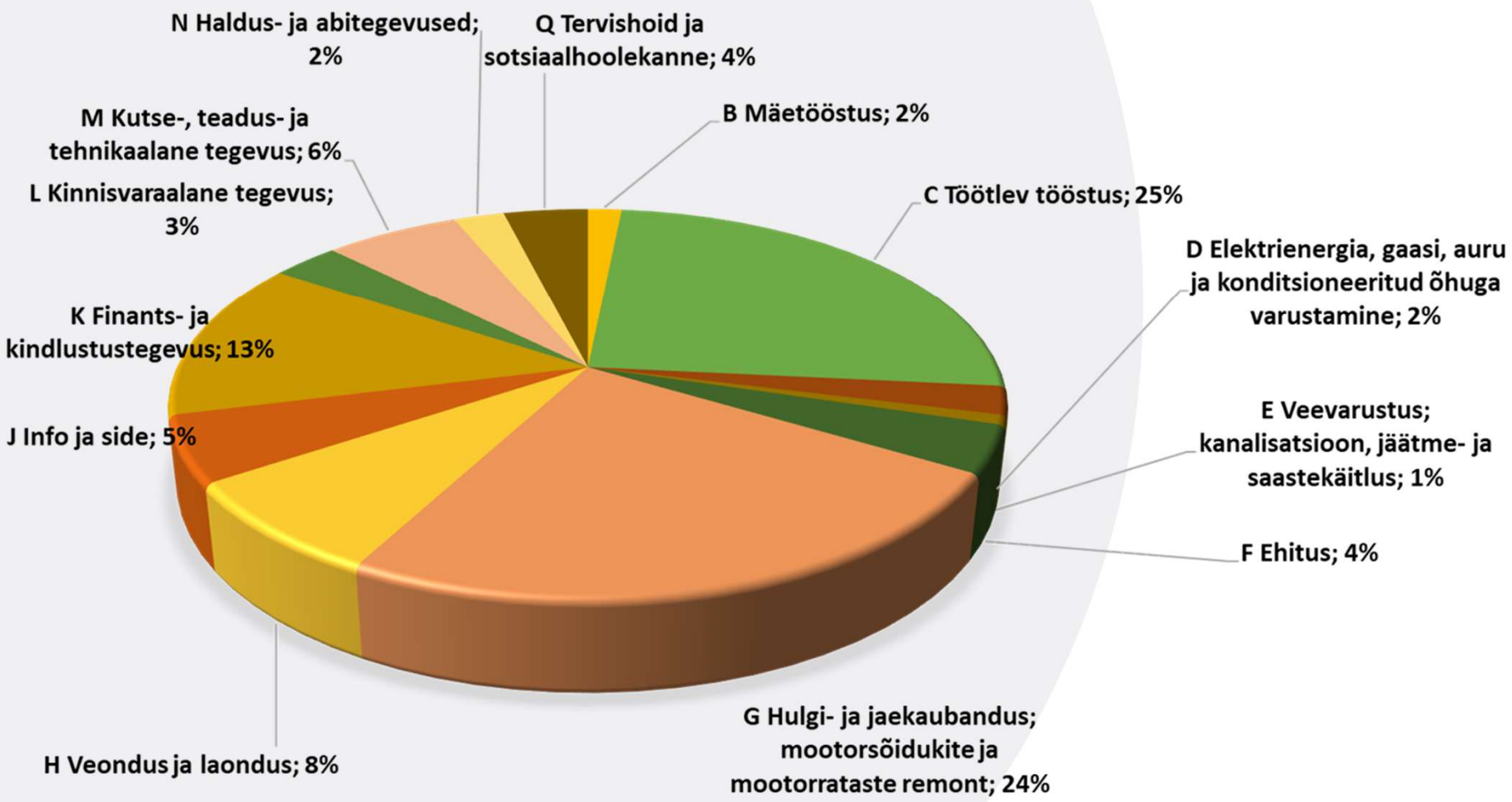

Uue nõude kohaselt

Alla 10TJ tarbimine ~10 ettevõtet

10TJ – 85 TJ tarbimine 55 ettevõtet

Üle 85TJ tarbimine 39 ettevõtet

(teisest ringist 5 ettevõtet)

Uue EED-i puhul

ETTEVÕTETE PROFIIL KUI PIIRMÄÄR ON ÜLE 10 TJ (2,77 GWH/A) (AINULT ELEKTRI JA GAASI ANDMED)

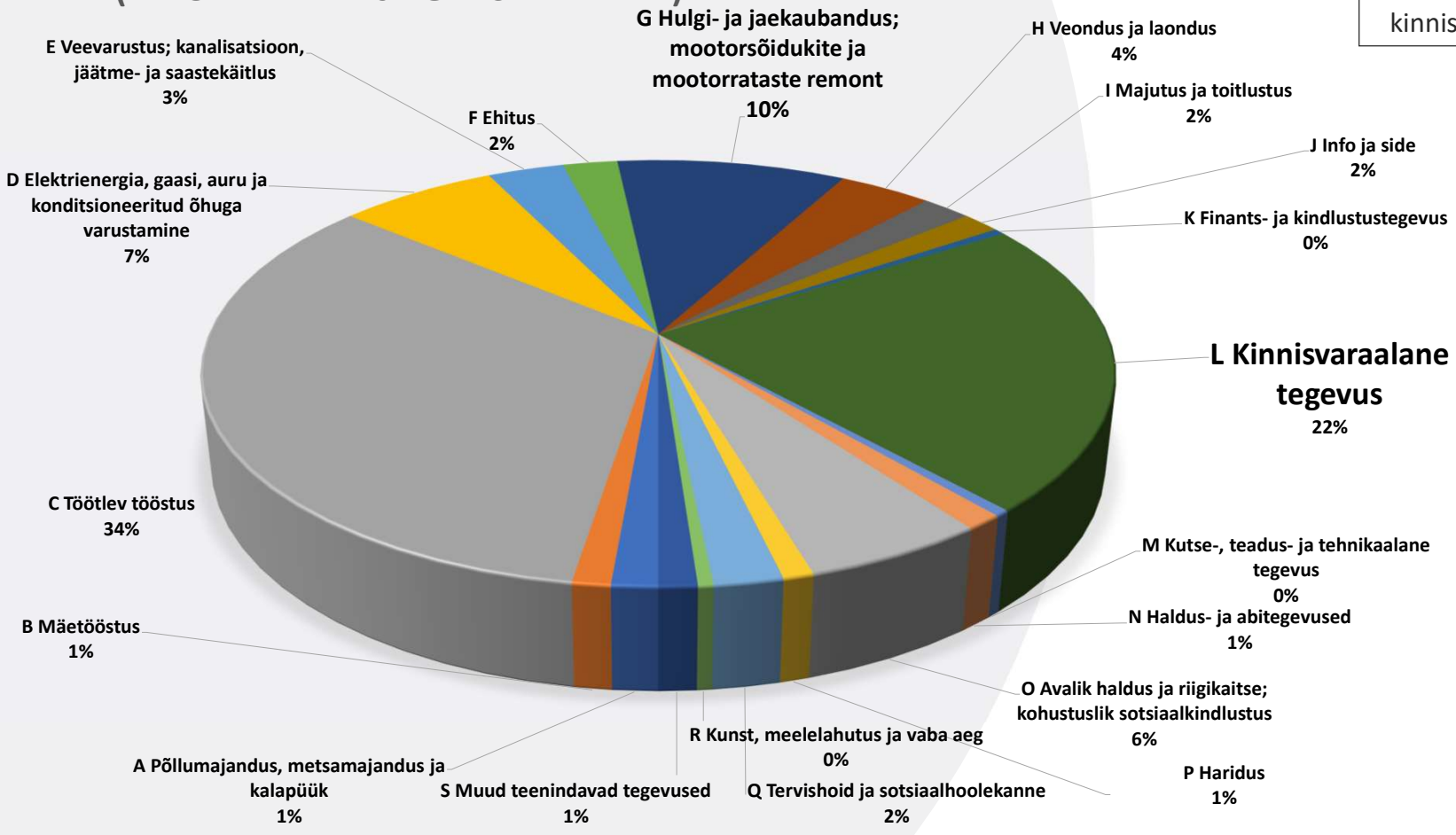

- Elektri ja gaasi tarbimisandmete puhul kasvab energiaauditi kohustusega ettevõtete arv u. 3x (~430 ettevõtet).
- Kui lisada juurde ka vedelkütused, võib kohuslaste arv kasvada kuni 5x (~800 ettevõtet).
- Kasv on eelkõige tööstus ja kinnisvara sektoris (üürile andjad)

Andmekeskused (EED artikkel 12)

Liikmesriigid nõuavad 15. maiks 2024 ja pärast seda igal aastal, et selliste nende territooriumil asuvate andmekeskuste omanikud ja käitajad, mille **installeeritud infotehnoloogiaseadmete võimsusvajadus on vähemalt 500 kW** järgneva teabe:

a) andmekeskuse nimi, andmekeskuse omaniku ja haldajate nimed, andmekeskuse töö alguskuupäev ja omavalitsusüksus, kus andmekeskus asub;

b) andmekeskuse põrandapindala; paigaldatud võimsus; aastas sissetulev ja väljaminev andmehulk; andmekeskuses säilitatavate ja töödeldavate andmete hulk;

c) andmekeskuse toimimise tulemuslikkus viimasel täiskalendriaastal vastavalt peamistele tulemusnäitajatele, muu hulgas energiatarbimise, võimsuse kasutamise, temperatuuri seadeväärtuste, heitsoojuse kasutamise, veekasutuse ja taastuvenergia kasutuse kohta, võttes asjakohastel juhtudel aluseks CEN/CENELEC EN 50600-4 „Information technology - Data centre facilities and infrastructures“, kuni jõustub artikli 33 lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt.

*(Lisa VII)

Andmed esitatakse Euroopa Komisjoni poolt loodavasse andmekeskusi käsitleva Euroopa andmebaasi, mille teave on avalikult kätte saadav.

Võimalused/väljakutsed:

Mis tuleb kindlasti:

- Direktiivi ülevõtmine ning selle käigus määrus 76 „Energiaauditi miinimumnõuded“ üle vaatamine Energiaauditi miinimumnõuded–Riigi Teataja
- JVIS arendused –> andmete vahetus äriregistriga (majandusaasta aruanded)
- Hoonete energiatõhusse nõuete uuendamine

Väljakutsed:

- Kas on piisavalt turul energiaaudiitoreid? Mis jääb tema rolliks?
- Maksimaalne automatiseerimine
- Olemasolevate andmete kasutamine
- Energiaauditiga teiste nõuete täitmine

Aitäh!

info@ttja.ee
667 2000

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET